

ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

The Critical Success Factors of Management in Primary World-Class Standard School under The Basic Education Commission

พรรณวดี ปามูทา¹ สุภัทรา เอื้องวงศ์² ชญาพิมพ์ อุสาโห³

Phanwadee Pamuta¹ Supathra Urwongse² Chayapim Usaho³

นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลเรตรีหญิง ประจำสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสยาม²

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์นครศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา จำนวน 86 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือหัวหน้างานวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล และปัจจัยความสำเร็จของโรงเรียน ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยมีดังนี้ 1) ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยหมวดการวางแผนเชิงกลยุทธ์มีระดับความสำเร็จสูงสุด และหมวดการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้มีระดับความสำเร็จต่ำสุด 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา มี 4 ปัจจัย คือ สภาพแวดล้อมภายนอก ลักษณะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นโยบายและการปฏิบัติ และเป้าหมาย จำแนกเป็น ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนสูงสุดคือ สภาพแวดล้อมภายนอก ส่วนปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนสูงสุดคือ นโยบายและการปฏิบัติ โดยปัจจัยสามารถอธิบายความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาได้ร้อยละ 73.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: โรงเรียนมาตรฐานสากล การบริหารจัดการ ความสำเร็จ

Abstract

The purposes of this research are to study the level of success and analyze factors that affect success in management of primary world-class standard schools under the Office of the Basic Education Commission. The research sample consisted of 89 primary world class standard schools. Key research informants were school directors, school deputy directors or heads of Academic Affairs and heads of Learning Areas. The employed research instrument was a questionnaire on success in management of primary world-class standard school, with reliability coefficient of 0.95. The research data were analyzed using descriptive statistics and stepwise multiple regression analysis. The results of this research are as follows: 1. The overall success in management of primary world-class standard schools is rated at the high level, with the strategic planning aspect receiving the highest rating mean, while the knowledge management, analysis and management aspect receiving the lowest rating mean. 2. There are 4 factors affecting the success in management of primary world-class standard schools, namely, the factor of external environment, the factor of characteristics of involving persons, the factor of policy and practice, and the factor of goal. The external factor that affects the success in management of primary world-class standard schools at the highest level is the external environment factor; while the internal factor that affects the success in management of primary world-class standard schools at the highest level is the policy and practice factor. The factors can be combined to explain the success in management of primary world-class standard schools by 73.30 percent which is significant at the .01 level of statistical significance.

Keywords: World-class standard school, Management, Success

ความสำคัญของปัญหา

คุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเน้น รัฐบาลให้ความสำคัญ โดยมุ่งเน้นการประกันคุณภาพและการส่งเสริมคุณภาพให้การศึกษาที่มีคุณภาพที่ดี แต่ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงของสังคม โลกเปิดกว้างขึ้น มาตรฐานคุณภาพจะไม่อยู่ภายในประเทศเท่านั้น แต่มาตรฐานต้องเทียบเคียงหรือแข่งขันได้ เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในระบบสากล ไม่ว่าจะเป็นในภูมิภาคอาเซียนหรือระบบสังคมอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันนี้มีความพยายามที่จะพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของสากล อย่างไรก็ตามคุณภาพการศึกษาไทยเป็นปัญหาใหญ่ยิ่งของระบบการศึกษา ดังจะเห็นได้จากผลการประเมินขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และความสามารถในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยตกอยู่ในอันดับต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศในเอเชียด้วยกันอย่างมาก

กระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในการพัฒนาคนและสร้างเยาวชนให้มีคุณภาพของประเทศ ได้ตระหนักและเห็นคุณค่าในการกิจดังกล่าวจึงมีนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำโครงการยกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล และเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2553 ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ

ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพทัดเทียมแข่งขันกับนานาชาติประเทศ การดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล ในรุ่นที่ 1 มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 500 โรงเรียน เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา 381 โรงเรียน วิทยาลัย 119 โรงเรียน โดยมีรูปแบบการบริหารจัดการระบบคุณภาพ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล เนื่องจากการบริหารจัดการระบบคุณภาพ เป็นระบบการบริหาร ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่จะพัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ โดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีวิธีการปฏิบัติ และผลการดำเนินงานในระดับมาตรฐานโลก โดยเฉพาะจุดมุ่งหมายในการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นระดับการศึกษาพื้นฐานขั้นต้นที่มุ่งพัฒนา ผู้เรียน ให้สามารถ พัฒนา คุณภาพชีวิต ให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาท และหน้าที่ของตน ในฐานะพลเมืองดี ตามระบอบการปกครอง แบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนในระดับประถมศึกษาจะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะและมีทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ คงสภาพอ่านออก เขียนได้ และคิดคำนวณได้ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับตนเองธรรมชาติแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงของสังคม สามารถวิเคราะห์สาเหตุและเสนอแนวทาง แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น กับตนเองและครอบครัว ได้อย่างมีเหตุผล มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ในการวางแผน พัฒนาด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านคุณภาพครู ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสามารถเทียบเคียงกับมาตรฐานสากลได้ให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุดพร้อมทั้งเตรียมความพร้อมด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านผู้เรียนให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนควรมีการปรับจุดแข็งหรือปรับปรุงแก้ไขจุดด้อยในทุกๆ ด้าน รวมทั้งบุคลากรทุกฝ่ายต้องมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ กระบวนการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานสากล สามารถก้าวทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงในระดับประเทศ ซึ่งความสำเร็จของโรงเรียนในหลายๆ ด้านย่อมเป็นผลมาจากปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่เกื้อหนุนและส่งเสริม จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียน ประกอบด้วย คุณภาพบุคลากร คือ คุณลักษณะและพฤติกรรมของครู และผู้บริหาร นโยบายและการปฏิบัติ และวัฒนธรรมองค์กร ขณะที่ Reid et al. (1988) ระบุว่าปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียน ได้แก่ ปัจจัยด้านการบริหารงาน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านโรงเรียน และการศึกษาของประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์ (2541) พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลองค์กร ได้แก่ ปัจจัยด้านลักษณะขององค์กร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านนโยบายบริหารและการปฏิบัติ

จากการศึกษาผลสำเร็จในการดำเนินการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลรุ่นที่ 1 ได้ข้อมูลว่า มีโรงเรียนที่มีความพร้อม เข้ารับการคัดเลือกให้ได้รับการประเมินคุณภาพระดับองค์กร SCQA (School Quality Award) เพื่อรับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA (Office of Basic Education Commission Quality Award) ประจำปีงบประมาณ 2558 จำนวน 62 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษา

จำนวน 11 โรงเรียน คิดเป็น 9% ของโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษาทั้งหมด ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสังเกตว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษามีความพร้อมและผ่านการประเมินคุณภาพน้อย แสดงว่าการพัฒนาโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่มีความพร้อมยกระดับเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล น่าจะมีข้อจำกัดในการดำเนินการมาก เพราะนักเรียนระดับประถมศึกษาเป็นระดับพื้นฐานในการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะการเรียนรู้ด้านต่างๆ ให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมทุกๆ ด้านก่อนที่จะส่งต่อการพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น เพราะถ้าคุณภาพระดับประถมศึกษาดี จะส่งผลให้ระดับมัธยมศึกษาดีด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ศึกษาสภาพการดำเนินการและระดับความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ว่ามีความสำเร็จอยู่ในระดับใด และมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้วิจัยดำเนินการ 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 119 โรงเรียน และกลุ่มตัวอย่าง 86 โรงเรียน ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบตารางประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970, pp.607-610) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากประชากร 119 โรงเรียนได้ ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยแบ่งประชากรโรงเรียนเป็น 4 ภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยวิธีจับสลากตามสัดส่วนโรงเรียนในแต่ละภูมิภาค ผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง โรงเรียนละ 10 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้างานวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมผู้ให้ข้อมูล 860 คน

1.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.2.1 ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ประกอบด้วย Steers (1977), Katz

and Kahn (1978), French and Bell (1978), Moorhead and Griffin (1995), Hertling (2008), Gibson (2000), Hoy and Miskel (2001) และ Owens (1991) ได้ปัจจัยความสำเร็จ 2 กลุ่ม คือ

1) ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายนอก ลักษณะผู้รับบริการ และลักษณะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2) ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย เป้าหมาย คุณภาพบุคลากร นโยบายและการปฏิบัติ โครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมองค์กร และทรัพยากร

1.2.2 ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จในการบริหารจัดการ วัดจากแนวทางการประเมินโรงเรียนมาตรฐานสากล ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน(OBECQA) มี 7 หมวด คือ หมวด 1 การนำองค์กร หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์ หมวด 3 การมุ่งเน้นนักเรียน หมวด 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร หมวด 6 การมุ่งเน้นการดำเนินการ หมวด 7 ผลลัพธ์ ซึ่งมี 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านหลักสูตรและกระบวนการ 2) ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน 3) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร 4) ด้านการนำองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร 5) ด้านการเงิน และสมรรถนะการให้บริการ

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบเลือกตอบ และแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง มีผลการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีผลการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีผลการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีผลการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีผลการบริหารจัดการประสบผลสำเร็จอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

5 หมายถึง มีสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ(Reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 3 โรงเรียนโดยมีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จำนวน 860 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 820 ฉบับ จากโรงเรียนมาตรฐานสากล 82 โรงเรียน และคัดแยกแบบสอบถามที่ตอบไม่สมบูรณ์ จำนวน 1 โรงเรียนออก รวมได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำนวน 810 ฉบับ จาก 81 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.19

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่รวบรวมได้ จากแบบสอบถามผู้วิจัยใช้โปรแกรมทางสถิติ

สำเร็จรูป มาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ประกอบด้วย

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดำเนินการโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่และร้อยละ
- 2) การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามตอนที่ 2 ความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล และ ตอนที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จของโรงเรียน ดำเนินการโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้สถิติวิเคราะห์พหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังนี้

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ลงรหัสข้อมูลและบันทึก ข้อมูลด้วยโปรแกรม Microsoft Excel 2013 นำเข้าข้อมูลในโปรแกรม SPSS เพื่อคำนวณค่าสถิติพื้นฐาน และ สถิติวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การสรุปผลเพื่อเป็นการตอบคำถามในการวิจัยที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยนำเสนอ ดังนี้

1. ระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังตาราง

ตารางที่ 1 ความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล

การบริหารจัดการ (N = 810)	Mean	S.D.	ระดับความสำเร็จ	ลำดับที่
หมวด 1 การนำองค์กร	4.29	0.51	มาก	2
หมวด 2 การวางแผนเชิงกลยุทธ์	4.31	0.54	มาก	1

ตารางที่ 1 (ต่อ)				
การบริหารจัดการ (N = 810)	Mean	S.D.	ระดับความสำเร็จ	ลำดับที่
หมวด 3 การมุ่งเน้นนักเรียน	4.21	0.65	มาก	5
หมวด 4 การวัดการวิเคราะห์ และ การจัดการความรู้	4.13	0.65	มาก	7
หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร	4.15	0.67	มาก	6
หมวด 6 การมุ่งเน้นการดำเนินการ	4.22	0.60	มาก	5
หมวด 7 ผลลัพธ์			มาก	-
1) ด้านหลักสูตรและกระบวนการ	4.22	0.59	มาก	5
2) ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน	4.22	0.53	มาก	4
3) ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร	4.22	0.65	มาก	4
4) ด้านการนำองค์กรและการ กำกับดูแลองค์กร	4.23	0.73	มาก	3
5) ด้านการเงิน และสมรรถนะ การให้บริการ	4.28	0.68	มาก	2
รวม	4.23	0.62	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, $SD = 0.62$) โดยหมวดการวางแผนเชิงกลยุทธ์ มีระดับความสำเร็จสูงสุด ($\bar{X}=4.31$, $SD = 0.54$) และหมวดการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ มีระดับความสำเร็จต่ำสุด ($\bar{X}= 4.13$, $SD = 0.65$)

2. ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 2 ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล

ปัจจัย	Mean	S.D.	ระดับความสำเร็จ
ปัจจัยภายนอก			
1. สภาพแวดล้อมภายนอก	4.08	0.61	มาก
2. ลักษณะผู้รับบริการ	4.25	0.59	มาก
3. ลักษณะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	4.11	0.62	มาก

ตารางที่ 2 (ต่อ)			
ปัจจัย	Mean	S.D.	ระดับความสำเร็จ
ปัจจัยภายใน			
1. คุณภาพบุคลากร	4.24	0.52	มาก
2. คุณภาพบุคลากร	4.24	0.52	มาก
3. เป้าหมาย	4.28	0.61	มาก
4. ทรัพยากร	4.19	0.60	มาก
5. นโยบายและการปฏิบัติ	4.24	0.55	มาก
6. โครงสร้างองค์กร	4.30	0.53	มาก
7. วัฒนธรรมองค์กร	4.23	0.57	มาก
รวม	4.21	0.58	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.58$) และเมื่อพิจารณากลุ่มปัจจัยภายนอก พบว่า ลักษณะผู้รับบริการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.25$, $SD = 0.59$) และสภาพแวดล้อมภายนอก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.08$, $SD = 0.61$) และเมื่อพิจารณากลุ่มปัจจัยภายใน พบว่า โครงสร้างองค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.53$) และ ปัจจัยด้านทรัพยากร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.60$)

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล

ตัวแปรปัจจัยพยากรณ์	B	SE.B	Bete	t	Sig
ปัจจัยภายนอก					
1) สภาพแวดล้อมภายนอก	0.136	0.026	0.177	5.246*	0.000
2) ลักษณะผู้เกี่ยวข้อง	0.116	0.026	0.152	4.409*	0.000
ปัจจัยภายใน					
1) นโยบายการบริหารและการปฏิบัติ	0.409	0.027	0.481	15.064*	0.000
2) เป้าหมาย	0.104	0.022	0.136	4.683*	0.000
R	0.856				
R ²	0.733				
R ² change	0.731				

ตารางที่ 3 (ต่อ)					
ตัวแปรปัจจัยพยากรณ์		B	SE.B	Bete	Sig
constant	1.003				

* p < .01

จากตารางที่ 3 พบว่ามีตัวแปร จำนวน 4 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาโดยรวม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.856 มีค่าอำนาจการทำนาย (R²) เท่ากับ 0.733 ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรต่างๆ สามารถอธิบายความแปรปรวน ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ได้ร้อยละ 73.30 โดยตัวแปรสามารถทำนายความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้ ตัวแปรปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายนอก ลักษณะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และ ตัวแปรปัจจัยภายใน ได้แก่ นโยบายและการปฏิบัติ เป้าหมาย

1. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยการบริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นปัจจัยภายนอกที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับผลลัพธ์การบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้ง 5 ด้านสูงสุด มีค่าเท่ากับ 0.772 ส่วนนโยบายและการปฏิบัติ เป็นปัจจัยภายในที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับผลลัพธ์การบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้ง 5 ด้านสูงสุด มีค่าเท่ากับ 0.820

2. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของตัวพยากรณ์ที่ดีที่ใช้ในการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายนอก ลักษณะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ ปัจจัยภายใน ได้แก่ นโยบายและการปฏิบัติ เป้าหมาย ที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาโดยรวม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.856 มีค่าอำนาจการทำนาย (R²) เท่ากับ 0.733 ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรต่างๆ สามารถอธิบายความแปรปรวน ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ได้ร้อยละ 73.30 โดยมีสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงพหุ ซึ่งเขียนเป็นสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ $Z = .177 (tm) + .152 (o) + .481 (ts) + .136 (tq)$

อภิปรายผล

จากการค้นพบในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

1. ความสำเร็จในการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายหมวด พบว่า อยู่ในระดับมากทุกหมวด ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัย เรียงตามลำดับได้ดังนี้

1.1 หมวดการมุ่งเน้นบุคลากร จากการวิจัยพบว่า ความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาใน

รายละเอียด พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน เพื่อการปรับปรุงผลการดำเนินงานและจริยธรรมในวิชาชีพ โรงเรียนมีการสำรวจข้อมูล และจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล โดยมีการจัดระบบการยกย่องชมเชย การให้รางวัล ที่สร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากร บุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จ ภายใต้บรรยากาศความร่วมมือที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน เพื่อนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดีของโรงเรียน มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่มุ่งให้เกิดการเรียนรู้และการพัฒนา มีความผูกพัน ความเอื้ออาทรต่อการทำงานร่วมกัน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Kaplan and Norton (1996, pp. 21-29) และสอดคล้องกับ Gibson and others (2000) กล่าวว่า องค์กรจะบรรลุเป้าหมาย ได้ถ้ามีการจัดทรัพยากรอย่างเหมาะสม และมีกระบวนการภายในที่มีประสิทธิภาพ มีการกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน นอกจากนี้การที่ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาและสถานศึกษา มีความเต็มใจในการปฏิบัติงาน ภาคภูมิใจและรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน เนื่องจากโรงเรียนยึดแนวทางการบริหารจัดการตามหลักการในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้แก่ หลักการกระจายอำนาจ โดยการกระจายอำนาจการจัดสนใจในการปฏิบัติงานให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน และหลักการประกันคุณภาพ โดยมีกระบวนการในการกำหนดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจน

1.2 หมวดผลลัพธ์ ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน จากการวิจัยพบว่า ความสำเร็จของการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา หมวด 7 ผลลัพธ์ ด้านการมุ่งเน้นนักเรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า โรงเรียนมีระบบประกันคุณภาพภายในที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน และสร้างความพึงพอใจให้แก่ นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อสร้างความผูกพันและสัมพันธ์ภาพที่ดีในระยะยาว และโรงเรียนมีข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุม ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจต่อข้อร้องเรียนต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ซึ่งจากการค้นพบสามารถอภิปรายได้ว่า ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษายู่ในระดับมากเนื่องจากโรงเรียนมีการดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด คือ สามารถเกณฑ์เด็กเข้าเรียนได้ตามเป้าหมาย นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเป้าหมาย และสามารถส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นักเรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจและภาคภูมิใจในคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ลิทธิศักดิ์ พฤษชัยปิติกุล (2546, น. 111-112) กล่าวว่า สิ่งที่ผู้รับบริการคาดหวังจากองค์กร นอกจากอัตราความพึงพอใจในการให้บริการแล้วก็คือ ผลสำเร็จตามพันธกิจ เป้าประสงค์หรือวิสัยทัศน์ที่กำหนด เพราะพันธกิจ เป้าประสงค์หรือวิสัยทัศน์ขององค์กร เหล่านี้มักผูกพันกับความคาดหวังของผู้รับบริการและความคาดหวังของสังคม

1.3 หมวดผลลัพธ์ ความสำเร็จด้านการเงินและสมรรถนะการให้บริการ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า โรงเรียนมีความมั่นคงทางด้านการเงิน (Financial) และผลการดำเนินการด้านงบประมาณ (Budgetary Performance) ดี โรงเรียนมีการรายงานผลการบริหารจัดการด้านการเงินต่อต้นสังกัด ส่วนสมรรถนะการให้บริการ ที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ในปัจจุบัน ภายใต้การกำกับดูแลองค์กรของผู้บริหาร ซึ่งจากการค้นพบสามารถอภิปรายได้ว่า การที่โรงเรียนมาตรฐานสากลมีผลลัพธ์ความสำเร็จด้านการเงินและสมรรถนะการให้บริการในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมาตรฐานสากลมีการบริหารจัดการงานการเงินและสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงการปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมาย ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับที่ ลิทธิศักดิ์

พฤษภัตถกุล (2546, น. 111) กล่าวว่า ในองค์กรที่ไม่หวังผลกำไร แทนที่องค์กรจะพยายามสนองต่อความต้องการของผู้ถือหุ้น องค์กรจะต้องคำนึงถึงการพยายามใช้งบประมาณที่ได้มาในวงเงินที่จำกัดให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด มีประสิทธิภาพและผลิตผลสูงสุดแทน

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หากจำแนกตามตัวแปรปัจจัยพยากรณ์ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา มีตัวแปร จำนวน 4 ปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาโดยรวม มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.856 มีค่าอำนาจการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.733 ซึ่งหมายความว่า ตัวแปรต่างๆ สามารถอธิบายความแปรปรวน ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ได้ร้อยละ 73.30 โดยตัวแปรสามารถทำนายความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้ดังนี้ ตัวแปรปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายนอก ลักษณะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และ ตัวแปรปัจจัยภายใน ได้แก่ นโยบายและการปฏิบัติ เป้าหมาย ซึ่งสามารถอภิปรายผลการวิจัย โดยสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยภายนอก ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ได้แก่

1. สภาพแวดล้อมภายนอก ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา เนื่องจาก โรงเรียนเป็นองค์กรแบบเปิด การบริหารจัดการต้องใช้การปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา เมื่อสภาพแวดล้อมภายนอก มีการเปลี่ยนแปลง ขาดความมั่นคง ทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง สถานการณ์ด้านต่างๆ ไม่มีความแน่นอน (Steers, 1977, pp. 4-10) ย่อมส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนมีหน้าที่ในการประสานงาน และนำนโยบายของรัฐไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งนโยบายด้านการศึกษา มักจะเปลี่ยนไปตามนโยบายพรรคการเมืองที่เป็นผู้นำรัฐบาล สภาพแวดล้อมทางด้านการเมืองและกฎหมาย จึงมีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชนวรราช ตั้งสินทรัพย์ศิริ (2547, น. 91) ที่กล่าวว่า แรงกดดันที่มาจากรัฐบาลในรูปของนโยบายทางด้านนิติบัญญัติ หน่วยงานของรัฐตั้งแต่ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่นมีอิทธิพลต่อองค์กร ซึ่งอยู่ในรูปแบบต่างๆ เช่น พระราชบัญญัติ กฎกระทรวง การตัดสินใจด้านกฎหมาย ตลอดจนนโยบายในด้านการเมือง สอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์ (2540) ที่พบว่า ตัวแปรด้านสภาพการเมือง มีอิทธิพลทางอ้อมต่อประสิทธิภาพองค์กร ทั้งนี้โรงเรียนต้องมีการปรับตัว เพื่อให้รับกับนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาล และสนองความต้องการของท้องถิ่น

2. ลักษณะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียน เนื่องจากการพัฒนาการศึกษาในปัจจุบันต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โรงเรียนจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานเอกชน เพื่อระดมสรรพกำลังจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาทุกด้านไปสู่ความสำเร็จ

ตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ (2545, น. 67) ที่กล่าวว่า บุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรที่ เป็นผู้เลือก ผู้ใช้ผลิตภัณฑ์หรือองค์กรนั้นๆ เป็นปัจจัยสำคัญยิ่ง เพราะเป็นผู้ที่จะซื้อสินค้า และมาใช้บริการซึ่งจะแสดงถึงความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์กร การเปิดโอกาสให้ให้ผู้ปกครองนักเรียน ประชาชนทั่วไป ตลอดจนองค์กรภาครัฐ และเอกชนที่มารับบริการ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรู้สึกพึงใจ และเกี่ยวข้องกับงานมากกว่าผู้ไม่มีส่วนร่วม ฉะนั้นการที่โรงเรียนมาตรฐานสากล มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะช่วยให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านกำลังกาย กำลังทรัพย์และ กำลังสติปัญญาย่อมมีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้โรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษาสามารถดำเนินงานได้บรรลุ เป้าหมาย และสอดคล้องกับ Bateman and Snell (2002, p. 121) กล่าวว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หมายถึง กลุ่มหรือ บุคคลซึ่งมีผลกระทบหรือถูกกระทบโดยผลจากการกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ขององค์กรซึ่งสอดคล้องกับที่ Schermerhorn (2006, น. 36) กล่าวว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หมายถึง บุคคล กลุ่ม และหน่วยงาน ซึ่งมีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานขององค์กร โดยมีขั้นตอนในการบริหารผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้แก่ 1) ระบุกลุ่มต่างๆ ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแต่ละกลุ่มที่มีต่อองค์กร 2) อธิบายละเอียดของความเกี่ยวข้องของแต่ละกลุ่มที่มีต่อองค์กร 3) จัดลำดับ ความสำคัญของแต่ละกลุ่มที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารองค์กรหรือต่อกระบวนการจัดการ และ 4) กำหนดรูปแบบการบริหารผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยพิจารณาว่ากลุ่มใดสำคัญมากสำคัญน้อย

ปัจจัยภายใน ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา ได้แก่

1. นโยบายและการปฏิบัติ ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้งนี้ เนื่องจาก การกำหนดนโยบายของโรงเรียน ต้องมีความชัดเจนตามภารกิจของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสนุ พงศ์ศรี (2542) ที่พบว่า ตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลเรียงตามลำดับความสำคัญ นโยบายบริหารองค์กร อยู่ในลำดับที่ 2 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธวัช กรุดมณี (2550) พบว่า นโยบายและการปฏิบัติเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญกับประสิทธิผลของโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และสอดคล้องกับ Steers (1977, p.218) ที่พบว่า นโยบายการบริหารถือว่าเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อความมีประสิทธิภาพองค์กร อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ โรงเรียนมาตรฐานสากล ต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมและรับรู้เป้าหมายร่วมกันในการกำหนดนโยบาย รวมไปถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติและการประเมินผล เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและรับรู้เป้าหมายร่วมกัน การนำนโยบายไปปฏิบัติจะเกิดสัมฤทธิ์ผลเป็นรูปธรรม นอกจากนั้นนโยบายและการปฏิบัติมีองค์ประกอบสำคัญในเรื่องกระบวนการติดต่อสื่อสาร ซึ่งเปรียบเสมือนเส้นชีวิตขององค์กรทุกองค์การ การติดต่อสื่อสารเป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข่าวสารหรือข้อเท็จจริง หรือความรู้สึก การสื่อสารของคนในองค์กร จึงมีความสำคัญยิ่ง

2. เป้าหมาย ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ทั้งนี้เนื่องจากทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนมีความชัดเจน วิสัยทัศน์ พันธกิจ ที่กำหนดของโรงเรียนมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ (2545, น.125) ซึ่งกล่าวว่า เป้าหมาย หมายถึง สิ่งที่ต้องการในอนาคต หรือหมายถึงสภาพเป้าหมายในอนาคตที่องค์กรต้องการบรรลุถึง เป้าหมายมีความสำคัญ

เพราะ 1) กำหนดองค์การพิจารณาความสำคัญ โดยกำหนดจุดหมายปลายทางที่คาดหวังไว้ 2) เป็นเป้าหมายที่ชัดเจนเพื่อกระตุ้นและเสนอแนะผู้บริหารและพนักงานในกิจกรรมประจำวัน 3) เป้าหมายจะช่วยให้การตัดสินใจโดยมุ่งภาพที่ต้องการในอนาคตและวิธีการบรรลุสภาพนั้น 4) ผลลัพธ์ที่ต้องการกำหนดโดยเป้าหมายองค์การที่มีต่อการทำงานที่สามารถวัดได้ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าเป้าหมายเป็นตัวชี้วัดในสิ่งที่ต้องการให้สำเร็จ โดยเป็นแนวทางให้แก่องค์การและสมาชิกขององค์การ ดังนั้นเป้าหมายจึงไม่ควรกว้างเกินไปและต้องได้รับการยอมรับจากสมาชิก และ Bateman and Snell (2002, p.113) กล่าวว่า เป้าหมาย (Goals) หมายถึง สิ่งที่ต้องการต้องการในอนาคต เป็นผลลัพธ์หรือเป้าหมายสำคัญซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการ ค่านิยม และการเจริญเติบโตในระยะยาวขององค์การ เป้าหมายควรมีลักษณะท้าทาย และเป็นจริงได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Richards (1978, p.5) ที่ได้ให้ความหมายของคำว่า เป้าหมาย คือ สภาพหรือผลที่ได้วางแผนไว้เพื่อให้บรรลุ และมักจะเขียนเป้าหมายตามคุณค่าที่กำหนดไว้ ข้อความในเป้าหมายจะบอกลักษณะ 3 ประการ คือ ความมุ่งมาดปรารถนาในอนาคต และการกระทำ ในขณะที่ Robbins and Coulter (2002, p.178) กล่าวว่า เป้าหมาย คือ ผลลัพธ์ที่ต้องการของบุคคล กลุ่มบุคคล หรือขององค์การโดยรวม เป้าหมายจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการวางแผน หากปราศจากเป้าหมายก็ไม่สามารถสร้างแผนได้

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้นำข้อค้นพบจากงานวิจัยมาอภิปราย เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป โดยข้อเสนอแนะประกอบด้วย ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป มีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก ปัจจัยลักษณะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ และปัจจัยด้านเป้าหมาย ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอก เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญ เพราะสภาพแวดล้อมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลง บุคลากรในโรงเรียนต้องปรับตัวตลอดเวลา ผู้บริหารจึงพยายามคิดค้น หาเทคนิควิธีการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพในรูปแบบใหม่ๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง สร้างรูปแบบการบริหารจัดการแนวใหม่ และสามารถนำไปเสนอแนะต่อโรงเรียนอื่นๆ เป็นการถ่ายทอดความรู้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไปได้

1.2 ปัจจัยด้านลักษณะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี เพราะผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิ ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในท้องถิ่น เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความรักหวงแหนโรงเรียนที่เป็นสถานที่ให้การศึกษาแก่

บุคลากรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โรงเรียนควรมีการสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

1.3 ปัจจัยด้านนโยบายการบริหารและการปฏิบัติ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการมาก เพราะนโยบายการบริหารที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนด เป็นนโยบายที่เอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียนอย่างมาก ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษานานโยบายสู่การปฏิบัติได้ง่าย เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โรงเรียนมาตรฐานสากลที่อยู่ในสังกัดทั่วประเทศ มีแนวทางการบริหารจัดการระบบคุณภาพ เป็นไปอย่างมีทิศทางมีคุณภาพ และประสิทธิภาพสูงเทียบเคียงเกณฑ์มาตรฐานสากลได้ โรงเรียนจึงควรมีนโยบายหรือแผนพัฒนาโรงเรียนที่ชัดเจน สอดคล้องกับมาตรฐานของการประกันคุณภาพการศึกษาและสามารถนำสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการปฏิบัติงานตามภารกิจของโรงเรียนอย่างครบถ้วน มีการควบคุมองค์กรและมีกระบวนการติดต่อสื่อสารที่ดี และใช้ภาวะผู้นำในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม

1.4 ปัจจัยด้านเป้าหมาย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการขององค์กร เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการ โรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษามากที่สุด ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนจึงควรร่วมกันกำหนดเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนที่ชัดเจน ควรมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ จุดประสงค์กิจกรรมให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม โดยเป้าหมายที่กำหนดมุ่งสู่คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา เพื่อหาแนวทางยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนระดับประถมในโรงเรียนมาตรฐานสากลให้มีความพร้อมทุกด้านในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

2.2 จากผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน ที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการส่วนใหญ่จะสามารถขับเคลื่อนนโยบายของต้นสังกัดสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ควรศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล เพราะผู้บริหารและทีมงานโรงเรียนเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาโรงเรียน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ :

องค์กรกรุงเทพมหานครรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

ชนวรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (2547). *การจัดการสมัยใหม่*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ธวัช กรุดมณี. (2550). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนที่บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ไม้ไผ่ดีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ญาณิสา บุญจิตร. (2552). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*.

(วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิปริญญาตรี ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ประเสริฐ บัณฑิตศักดิ์. (2540). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา*.

(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรคุุณวุฒิปริญญาตรี ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2547). *กรณีศึกษา Best Practices. TQA Winner 2002 Thai Acrylic Fiber Co.,Ltd.*

กรุงเทพฯ : สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ.

_____. (2551). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเพื่อองค์กรที่เป็นเลิศ*.

กรุงเทพฯ : สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2549). *การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ. เครือข่ายสังคม*

ออนไลน์. สืบค้นจาก <http://www.opdc.go.th>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการขับเคลื่อนกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์

การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2553). *คู่มือการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ*, กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์

การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สิทธิศักดิ์ พฤษชัยปิติกุล. (2546). *การบริหารกลยุทธ์และผลสัมฤทธิ์ขององค์กรด้วยวิธี Balance Scorecard*.

กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

Bateman, T. S., & Snell, S. (2002). *A management: Competing in the New Era*. (5th ed.). New York:

Me Graw-Hill Company.

French, Wendell L. and Bell, Cecil H, (1978). *Organization development*. New Jersey : Prentice Hall.

Gibson, J.L. (2000). *Organizational behavior*. (7th ed.). Boston : Irwin.

Hoy, K. and Miskel, G. (2001). *Education administration : Theory, research, and practice*. (6th ed.). New York:

Random House.

Hertlings, E. (2008). *Implemention whole-school reform*. Online Journal of learning Librarian (On – line serial).

Available : Ebscohost full Display Item : 3026578.

Katz, D., & Kahn, R.L. (1978). *The social psychology of organization*. (2nd ed.). New York: John Wiley & Sons

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

Moorhead, G. & Griffin, R.W. (1995). *Organizational behavior*. (4th ed.). Boston: Houghton Mifflin.

Owens, Robert G. (1991). *Organizational behavior in education*. Boston: Allyn and Bacon.

Robbins, S. P. & Coulter, M. (2002). *Management*. (7th ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.

Reid, K. et.al. (1988). *Towards the effective school*. Oxford: Basie Blackwell.

-
- Richard M. Steers. (1977). *Organizational effectiveness : A behavioral view*. Santa Monica California:
Goodyear Publishing Company, Inc.
- Scott, W. Richard. (1987). *Organization: Rational, natural and open systems*. Prentice – Hall inc.,:
New Jersey.
- Steers, R. M. (1977). Antecedents and outcome of organizational commitment. *Administrative Science Quarterly*, 22(1).